

že tato ustanovení platí pro členy představenstva, tedy pro zástupce (representanty) družstva, nikoli též pro jeho z ř í z e n c e, jichž představenstvo dle Šu 11 odstavec třetí stanov používá při vedení běžné správy a kteří legitimují se dle téhož paragrafu plnou mocí představenstvem vydanou. Zjištěno jest, že Jaroslav F., třebaže byl zároveň členem představenstva, byl ustanoven jednatelem, tedy, jak zcela správně rozpoznaly nižší soudy, obchodním zmocněncem žalovaného družstva podle čl. 47 obch. zák. pokud se týče Šu 1029 obč. zák. Jako takový byl oprávněn v mezích tohoto zmocnění žalované družstvo přímo zavazovati. Žalované družstvo ostatně v první stolici ani netvrdilo, že Jaroslav F. nebyl oprávněn družstvo zastupovati a že snad proto sporný obchod družstva se netýkal, nýbrž stálo na tom, že Jaroslav F. tento obchod neujednal jménem družstva, nýbrž že tak učinil jménem vlastním, že tedy mouku nekoupil pro družstvo, nýbrž pro sebe, čímž se žalované družstvo nemusilo ani hájiti, pak-li, jak nyní tvrdí, Jaroslav F. jejím zmocněncem nebyl. Důkaz o tom, že Jaroslav F. spornou mouku nekoupil pro družstvo, nýbrž pro sebe, se žalovanému družstvu ovšem nezdařil, a bylo proto rozhodnuto správně, že ji žalované družstvo musí zaplatiti.

Čís. 3414.

Ten, kdo dal zápůjčku ku zřízení herny, věda, že se v ní mají hráti zakázané hry, nemůže se domáhati jejího vrácení, třebaže pak ku zřízení herny nedošlo.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1924, Rv I 83/24.)

Proti směnečnému platebnímu příkazu namítla dlužnice, že peníze, k jichž krytí byla směnka vystavena, byly zapůjčeny ku zřízení herny, v níž měly býti hrány zakázané hry. O b a n i ž š í s o u d y ponechaly směnečný platební příkaz v platnosti, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Žalovaná namítala proti platebnímu příkazu, že směnečný peníz byl dán jako zápůjčka k zakázané hře. Námitku tu rozvedla však v ten rozum, že její synovec Pavel K. chtěl zřídit hernu, a že mu žalobce oněch 50.000 Kč zapůjčil za tímto účelem. Dle toho nezapůjčil žalobce Pavlu K-ovi peníze za tím účelem, by hrál zakázanou hru. Dle Šu 522 tr. zák. dopustí se sice i ten, kdo ve svém bytě dovolí hraní zakázané hry, téhož přestupku jako hráč. Avšak § 1174/2 obč. zák. omezuje nepřipustnost žádosti o vrácení pouze na takové zápůjčky, které byly dány ku provozování zakázané hry. Námitka jest však i dle první věty Šu 1174 obč. zák. neodůvodněná, poněvadž žalobce Pavlu K-ovi peníze nedal ku zřízení herny, nýbrž mu je pouze zapůjčil. Smlouvou o zápůjčku zavázal se Pavel K. pouze k tomu, že žalobci zapůjčené peníze vrátí, nikoli však k tomu, že zřídí hernu. Pavel K. musil dle ujednání ze dne 10. ledna 1920 vrátiti oněch 50.000 Kč i tehdy, kdyby z jakéhokoliv důvodu ku zřízení herny nedošlo. Pavel K. předsevzal také dle přednesu obou stran pouze práce přípravné a ku zřízení herny nedošlo. Žalovaná se také za zřízení herny nezaručila, nýbrž pouze za to, že Pavel

K. částku jemu zapůjčenou, které chtěl použití ku zřízení herny, vrátí. Ve vrácení zápůjčky však nelze spatřovati nic nedovoleného. Žalovaná uvedla v námitkách dále, že žalobce žádal na ní ku krytí zápůjčky akcept a zastavení jejího dědictví po její matce. Z toho plyne, že žalobce dal zápůjčku pouze z toho důvodu, že mu žalovaná dávala zajištění a že neměl k tomu zvláštní důvěry, že se Pavlu K-ovi podaří zřídit hernu a zaplatiti zápůjčku z jejího výtěžku.

N e j v y š š í s o u d zrušil směnečný platební příkaz.

D ů v o d y:

Poslední věta Šu 1174 obč. zák. vylučuje žalovatelnost zápůjček daných za účelem zakázané hry. Účelem tohoto ustanovení bylo podle motivů k třetí novele použití všech prostředků k stížení náhodných her, a je předpis ten vztahovati nejen za zápůjčky, dané přímo hráči k zakázané hře, nýbrž i na všechny zápůjčky dané proto, by zakázaná hra byla umožněna. Nežalovatelná je proto i zápůjčka, daná vědomě na zřízení herny, v níž mají býti hrány zakázané hry, neboť úmysl zapůjčitelův nesl se k tomu, by zápůjčkou umožnil zakázanou hru, čímž splněna je náležitost poslední věty Šu 1174 obč. zák. Nezáleží na zjištění soudu první stolice, dle něhož vypůjčitel Pavel K. ubezpečil žalobce, že herna bude trpěna úřady, t. j. mlčky dovolena. Tato poslední skutečnost nebyla sama pro sebe prokázána a mohl žalobce právem předpokládati, že účelem tohoto nesprávného tvrzení K-ova bylo, pohnouti ho k poskytnutí zápůjčky. Měl se proto sám přesvědčiti, zda tvrzení to odpovídá pravdě. Odvolací soud posoudil věc nesprávně po právní stránce. Žalovaná, jež přistoupila k dluhu K-ovu jako spoludlužnice podle Šu 1406 obč. zák., může podle Šu 1407 užiti všech námitek, přísluševších původnímu dlužníku proti věřiteli. Podle čl. 82 směn. řádu není námitkám těm na překážku ani směnečná forma dluhu, ježto jde o přímé smluvní strany. Zjištěno bylo, že žalobce zapůjčil dlužníku K-ovi peníze k zřízení herny, ač věděl, že mají se v herně té hráti zakázané hry. Tím splněna je náležitost Šu 1174 posl. věty obč. zák. Nezáleží na tom, že nedošlo k zřízení herny pro bdělost úřadů, a že vrácení zápůjčky není nedovoleno, nýbrž postačí úplně ustanovení zákona, že zápůjčka, daná za účelem zakázané hry, není žalovatelná. Bylo proto zrušiti směnečný příkaz platební, nařizující zaplacení této zápůjčky, a není proto třeba jednati o dalším důvodu dovolacím.

Čís. 3415.

Narození P. Marie (8. září) jest dnem svátečním.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1924, R II 496/23.)

Usnesení, povolující zajišťovací exekuci zabavením a uschováním dlužníkových movitostí, bylo dlužníku doručeno dne 31. srpna 1923. Jeho rekurs, podaný na poštu dne 10. září 1923, odmítl r e k u r s n í